

ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

กิตติคุณ วรวิทยกิจ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยผู้วิจัยนำเครื่องมือของสมคิด มawang (2554, หน้า 94-100) มาปรับปรุงเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด โดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (Check list) ชนิดปลายปิด 2 ข้อ คือ เพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับของความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยข้อคำถามครอบคลุมทั้งโครงสร้างและเนื้อหาใน 6 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า จำนวน 65 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เครื่องมือของผู้วิจัยได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและมีการทดสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.991 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (percentage) ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเพศวิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (Independent Sample t-test) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis for Variance)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามากทุกด้าน
2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่พบความแตกต่างกันในทุกด้าน
3. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่พบความแตกต่างกันในทุกด้าน

จากการวิจัย สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการพัฒนากระบวนการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้บุคลากร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา ชื่นพื้นฐานของโรงเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น เสนอแนะแนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษามีทางเลือกในการตัดสินใจและแก้ปัญหา รวมทั้งสามารถกำหนดนโยบายบนพื้นฐานของข้อมูลที่เชื่อถือได้ และสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาคุณภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

คำสำคัญ

ความคิดเห็น, การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

บทนำ

ในปัจจุบันการบริหารโรงเรียนได้เน้นรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบกระจายอำนาจ ซึ่งการบริหารโรงเรียนแบบกระจายอำนาจมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ความเป็นอิสระ (Autonomy) และการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม (Participatory decision making) ตาม พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการการศึกษาเขตพื้นที่และสถานศึกษาโดยตรง เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งของการปฏิรูประบบบริหารจัดการ โดยการกระจายอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจจากส่วนกลางไปยังแต่ละ โรงเรียน (เสถียร บำรุงพงษ์, 2552) การบริหารสถานศึกษาแบบการกระจายอำนาจ ส่งผลให้นักเรียน ผู้ปกครอง ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการบริหารงานเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นเพียงคณะกรรมการที่ปรึกษา แต่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ขาดการประสานงานระหว่างสถานศึกษากับคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนและไม่กล้าท้วงติง หรือเสนอแนะเมื่อโรงเรียนดำเนินการไม่ถูกต้อง ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้อำนาจการบริหารทางที่ผิด (นัยมะ สามะ, 2554 หน้า 3) การบริหารโรงเรียนในปัจจุบันพบว่ามีปัญหาที่เกิดจากการบริหารงานผิดพลาดไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ราชการบ่อยครั้ง ทำให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร ราชการ ตัวบุคคล มีเรื่องราวร้องเรียน ฟ้องร้อง ขอลความเป็นธรรม มีคดีความที่ต้องสืบสวนเป็นจำนวนมาก สร้างความขัดแย้งในองค์กร ทำให้การปฏิบัติงานไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย บรรยากาศในองค์กรเสียไป (จารุวรรณ สุรินทร์, 2552 หน้า 3)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์กรหลักที่สำคัญในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีการปฏิรูปการศึกษาให้ดีขึ้น มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา ด้วยเหตุนี้จึงกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการศึกษา มุ่งให้หน่วยงานในสังกัดทุกระดับมีการบริหารราชการ และบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนและเยาวชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจภาครัฐ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดความคุ้มค่า และได้มีการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลว่าด้วยการสร้างความเข้มแข็ง และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อรองรับการกระจายอำนาจอย่างมีประสิทธิภาพบนหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (วิวน ตะนะ, 2554 หน้า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีหน้าที่สำคัญในการบริหาร โรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยการใช้อำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินกิจการสถานศึกษา โดยต้องยึด

หลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ร่วมงานเชื่อถือและยอมรับ การบริหารโรงเรียนที่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ได้แก่ 1. ด้านหลักนิติธรรม 2. ด้านหลักคุณธรรม 3. ด้านหลักความโปร่งใส 4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม 5. ด้านหลักความรับผิดชอบ และ 6. ด้านหลักความคุ้มค่า ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและส่งเสริมการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มประชากร คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 137 คน ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (ภาวิดา ธาราศิริสุทธิ์ และคณะ, 2559, หน้า 132) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 คน

ผู้วิจัยใช้แนวคิดและเครื่องมือของสมคิด มาวงศ์ มาปรับปรุงพัฒนาโดยการทำวิจัยระหว่างวันที่ 1 - 30 เมษายน 2560

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านหลักนิติธรรม 2. ด้านหลักคุณธรรม 3. ด้านหลักความโปร่งใส 4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม 5. ด้านหลักความรับผิดชอบ และ 6. ด้านหลักความคุ้มค่า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยผู้วิจัยนำเครื่องมือของสมคิด มาวงศ์ (2554, หน้า 94-100) มาปรับปรุงเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด โดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (Cheek list) ชนิดปลายปิด 2 ข้อ คือ เพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับของความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยข้อคำถามครอบคลุมทั้งโครงสร้างและเนื้อหาใน 6 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า จำนวน 65 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เครื่องมือของผู้วิจัยได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและมีการทดสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.991

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (Independent Sample t-test) และการทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis for Variance) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 66.00 และรองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 ส่วนใหญ่เป็นครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 54.40 รองลงมาเป็นครูที่มีประสบการณ์

ในการปฏิบัติงาน 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 29.10 และครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจำนวนน้อยที่สุด คือ 10-15 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่พบความแตกต่างกันในทุกด้าน

4. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่พบความแตกต่างกันในทุกด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายดังนี้

1. ความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารมีบทบาทที่เป็นผลต่อการสำเร็จหรือประสิทธิภาพของงานเป็นอย่างยิ่ง บางครั้งการจัดองค์กรแม้จะไม่เรียบร้อยถูกต้องก็อาจได้รับผลงานสูงได้ หากผู้บริหารมีคุณลักษณะที่ดี แต่ถ้าคุณลักษณะหรือพฤติกรรมในการนำของผู้บริหารไม่ดี แม้การจัดองค์กรถูกต้องหรือดีเพียงใดก็ตาม ผลงานที่เกิดขึ้นของหน่วยงานนั้นๆ ย่อมสมบูรณ์ได้ยาก ดังนั้น ผู้บริหารหรือผู้นำจะต้องมีคุณสมบัติเหมาะสม มีพฤติกรรมในการนำที่ถูกต้องเหมาะสม เพราะความสำเร็จของงานทุกด้านขององค์กรขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ซึ่งจะวินิจฉัยสั่งการหรือตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารนั้นควรที่จะประกอบด้วยเรื่องที่สำคัญ ได้แก่ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการ และคุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหาร (ภาวิดา ธาราศิริสุทธิ 2556,

หน้า 78) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชรีล่า ลาหมีด (2559, หน้า 83-94) รสริน แสงสุวรรณ (2557, หน้า บทคัดย่อ) อุไรวรรณ แก้วบาง (2558, หน้า บทคัดย่อ) จุฑามาส นาคปทุม (2559, หน้า 89-99) กิตติยา ฐาวัน (2559, หน้า บทคัดย่อ) ราตรี ร่วมวงษ์ (2558, หน้า บทคัดย่อ) วัชรพร ดุมรด (2557, หน้า บทคัดย่อ) ที่พบว่าอยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลวรรณ สุทธิวงศ์ (2558, หน้า บทคัดย่อ) ที่พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้เนื่องจากครูที่มีเพศต่างกันไม่มีผลต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เพราะ ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยการพูด หรือการเขียน โดยอาศัยพื้นฐานด้านความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม ความคิดเห็นอาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากผู้อื่น ส่งผลให้เห็นว่าการแสดงออกซึ่งความรู้สึกเกิดจากการเรียนรู้ตลอดจนความสามารถในการประเมินสถานการณ์ อาจเป็นไปได้ในทิศทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอาจจะเกิดจากการเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มต่างๆ ความรู้ความสามารถและปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย ประสบการณ์ของบุคคลโดยตรง อิทธิพลจากครอบครัว ทัศนคติและความคิดเห็นต่อกลุ่มสื่อมวลชน นอกจากนั้นยังมี เพศ ระดับการศึกษา ความเชื่อ ค่านิยม และเจตคติของบุคคลต่อเรื่องต่างๆ กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้องข้อเท็จจริงในเรื่องต่างๆ หรือสิ่งต่างๆ ที่บุคคลแต่ละคนรับปัจจัยต่างๆ เหล่านี้อาจทำให้บุคคลมีความคิดเห็นเหมือนหรือแตกต่างกันได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานภาพ เหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อมแต่ละบุคคล และอาจมีปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้ (สุภาพร เียนทรัพย์ 2554, หน้า 11) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติยา ฐาวัน (2559, หน้า บทคัดย่อ) ราตรี ร่วมวงษ์ (2558, หน้า บทคัดย่อ) และวัชรพร ดุมรด (2557, หน้า บทคัดย่อ) ที่พบว่าไม่แตกต่างกันเช่นกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันไม่มีผลต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ทั้งนี้เนื่องจากความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยการพูด หรือการ

เขียน โดยอาศัยพื้นฐานด้านความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม ความคิดเห็นอาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากผู้อื่น ส่งผลให้เห็นว่าการแสดงออกซึ่งความรู้สึกเกิดจากการเรียนรู้ตลอดจนความสามารถในการประเมินสถานการณ์ อาจเป็นไปได้ในทิศทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอาจจะเกิดจากการเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มต่างๆ ความรู้ความสามารถและปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย ประสบการณ์ของบุคคลโดยตรง อิทธิพลจากครอบครัว ทักษะและความคิดเห็นต่อกลุ่มสื่อมวลชน นอกจากนี้ยังมี เพศ ระดับการศึกษา ความเชื่อค่านิยม และเจตคติของบุคคลต่อเรื่องต่างๆ กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง ข้อเท็จจริงในเรื่องต่างๆ หรือสิ่งต่างๆ ที่บุคคลแต่ละคนรับปัจจัยต่างๆ เหล่านี้อาจทำให้บุคคลมีความคิดเห็นเหมือนหรือแตกต่างกันได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานภาพ เหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อมแต่ละบุคคล และอาจมีปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้ (สุภาพร เย็นทรัพย์ 2554, หน้า 11) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาลีลา ลาหมิด (2559, หน้า 83-94) อุไรวรรณ แก้วบาง (2558, หน้า บทคัดย่อ) กิตติยา ชูสาวัน (2559, หน้า บทคัดย่อ) วิไลวรรณ สุทธิวงศ์ (2558, หน้า บทคัดย่อ) ราตรี ร่มวงษ์ (2558, หน้า บทคัดย่อ) ที่พบว่าไม่แตกต่างกันเช่นกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของรสริน แสงสุวรรณ (2557, หน้า บทคัดย่อ) และจุฑามาส นาคปฐม (2559, หน้า 89-99) ที่พบว่าแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี ดังนั้น สถานศึกษาควรส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ โดยการนำผลการวิจัยนี้ไปชี้แจงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารตามหลักธรรมาภิบาล ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกันเป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกันในการบริหารงานสำหรับผู้บริหารและการปฏิบัติงานสำหรับครู เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านหลักความคุ้มค่า โดยควรพัฒนาด้านหลักคุณธรรมและหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนากระบวนการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้บุคลากร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเสนอแนะแนวทางการบริหารงานด้านหลักคุณธรรมและด้าน

หลักการมีส่วนร่วม ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษามีทางเลือกในการตัดสินใจและแก้ปัญหา รวมทั้งสามารถกำหนดนโยบายบนพื้นฐานของข้อมูลที่เชื่อถือได้ และสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาคุณภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

1.3 ครูในโรงเรียนโยธินบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี ซึ่งถือว่ายังเป็นผู้มีประสบการณ์น้อย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้เป็นไปตามการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีระเบียบวินัย ประพฤติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ จรรยาบรรณที่ได้กำหนดไว้ตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ด้วยความยุติธรรม เสมอภาค เป็นธรรม

2. ด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหารจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีคุณธรรมและสร้างจิตสำนึกให้กับบุคลากรในโรงเรียนโดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง

3. ด้านหลักความโปร่งใส ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติงานตามกฎระเบียบที่วางไว้ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากร ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารมีกระบวนการสร้างความตระหนักในเรื่องความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ชุมชน สังคม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แก่บุคลากรในโรงเรียน เพื่อให้ปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน

6. ด้านหลักความคุ้มค่า ผู้บริหารรณรงค์ส่งเสริมให้บุคลากร และนักเรียนมีจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

เนื่องจากการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ ผู้บริหารไม่สามารถที่จะขับเคลื่อนและนำพาโรงเรียนไปสู่เป้าหมายได้เพียงลำพัง แต่ต้องอาศัยกำลังบุคลากร ทรัพยากร ความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามกลุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 หรือเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง เป็นต้น เพื่อที่จะทราบข้อมูลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลว่ามี

ความแตกต่างกันอย่างไร เพื่อกำหนดรูปแบบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่เหมาะสมต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และตำแหน่งการปฏิบัติงาน เพื่อทราบถึงความคิดเห็นของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอย่างแท้จริง

2.3 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านต่างๆ เช่น ผลการปฏิบัติงานที่เกิดจากการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อทราบถึงความสำเร็จในการบริหารงาน และมีการปรับปรุงพัฒนาในการบริหารงานอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กิตติยา ชูสว่าง. (2559). **การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครูและบุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ จังหวัดนนทบุรี**. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- จารุวรรณ สุรินทร์. (2552). **การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- จุฑามาส นาคปฐม. (2559). **การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม เทศบาลเมืองชลบุรี**. สารนิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ซารีล่า ลาหมัด. (2559). **การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม**. สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล. สารนิพนธ์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- นัยมะ สามะ. (2554). **Good Governance กับการบริหารในโรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และคณะ. (2559). **การศึกษาอิสระ**. กรุงเทพฯ : บริษัท มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ จำกัด.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2556). **ภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บริษัท มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ จำกัด.

- ราตรี ร่วมวงษ์. (2558). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาใน
อำเภอบางน้ำเปรี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1.
สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- รสริน แสงสุวรรณ. (2557). การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน
ในสหวิทยาเขตสตตะบองขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4.
สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- วัชรพร ดุมรถ. (2557). การบริหารสถานศึกษาโดยการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1.
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต, วิทยาลัยสันตพล.
- วิวน ตะนะ. (2554). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนในอำเภอเชียงคาน
จังหวัดเชียงราย. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิไลวรรณ สุทธิวงศ์. (2558). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร
สถานศึกษา ในอำเภอบางปลาม้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา
สุพรรณบุรี เขต 1. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- เสี่ยม บำรุงพงษ์, (2552). การบริหารโรงเรียนแบบกระจายอำนาจ “คืออะไร”. [ออนไลน์].
เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/276525> (วันที่ค้นข้อมูล 1 พฤษภาคม 2560)
- สุภาพร เอ็นทรัพย์. (2554). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา
ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด. การค้นคว้า
อิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต , มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมคิด มawang. (2554). การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนตาม
ความคิดเห็นของครู สังกัดโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏรำไพพรรณี.
- อุไรวรรณ แก้วบาง. (2558). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร
สถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกลุ่มอำเภอธัญบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. สารนิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยปทุมธานี.